

Handläggare
Peter Lundevall
Telefon 08-508 272 92**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Antagande av förslag till detaljplan för Konsthallen 1, 3 och 4 mm i stadsdelen Södra Djurgården Dp 2012–19480 (Liljevalchs)

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden antar förslaget till detaljplan.

Anette Scheibe Lorentzi

Thomas Stoll   Martin Schröder

Sammanfattning

En ny tillbyggnad till Liljevalchs konsthall planeras på parkeringsplatsen vid Falkenbergsgatan på Södra Djurgården. Planförslaget utgår från Wingårdhs och konstnären Ingegerd Råmans vinnande förslag i en internationell arkitektävling. Den nya byggnaden är i två våningar och omfattar ca 2 400 kvm bruttoarea. En utbyggnad av Liljevalchs är välkommen utifrån konstnärliga och funktionella skäl. Fler utställningar kan arrangeras och nya utrymmen för café och museibutik skapas. Genom ny klimatreglering och säkerhetsklassad inlastning kan lån av konstföremål från andra institutioner underlättas. Antalet besökare beräknas öka med ca 100 000 per år. Byggherre är fastighetskontoret, Stockholms stad.

Den nya utställningshallen har i höjd anpassat sig till Liljevalchs konsthall. Tillbyggnaden är tillbakadragen så att Liljevalchs norra stora utställningshall fortsatt är huvudnumret i stadsrummet. Byggnaderna kopplas samman och en ny entré öppnas mot Falkenbergsgatan. Den planerade konsthallen har en ljus betongfasad perforerad av glas och en karakteristisk takutformning med lanterniner. Mot gatan Alkärret i norr finns möjlighet för en mindre platsbildning, t.ex. ett skulpturtorg.

Kontoret ställer sig positivt till förslaget som bidrar till att förstärka Evenemangsparkens attraktivitet ytterligare.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden antar förslaget till detaljplan.

Bilagor: Plankarta, planbeskrivning, granskningsutlåtande, samrådsredogörelse

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Utlåtande

Syfte

Planens syfte är att möjliggöra en tillbyggnad till Liljevalchs konsthall, på intilliggande parkering. I detaljplanen ingår även Liljevalchs huvudbyggnad och Blå Porten, som ges skyddsbestämmelser avseende byggnadernas kulturhistoriska värden.

Bakgrund

Liljevalchs konsthall, som ägs av staden och drivs genom stadens kulturförvaltning, har genom beslut i kommunfullmäktige fått ekonomiska möjligheter att uppföra en ny utställningshall på parkeringsplatsen vid Falkenbergsgatan väster om den befintliga konsthallen.

Kartöversikt. Planområdets läge markerat med röd ring.

Planområdet på Södra Djurgården, sett från väster

Planområdets läge och omfattning

Planområdet är beläget inom stadsdelen Södra Djurgården och omfattar fastigheterna Konsthallen 1, 3 och 4 samt delar av fastigheterna Södra Djurgården 1:1, 1:8, 1:9 och 1:10.

Planområdet avgränsas av Galärvarvsmuren i norr, Djurgårdsvägen i öster, bostadsbebyggelsen i Konsthallen 14 i söder och Falkenbergsgatan i väster. Planområdet omfattar ca 8 500 m².

Markägoförhållanden

Fastigheterna Konsthallen 1, 3 och 4 ägs av Stockholms stad. För berörda gatufastigheter Djurgården 1:1 och Djurgården 1:9 är ägandeförhållandena oklara. Ägoutredning pågår. Djurgården 1:8 och Djurgården 1:10 ägs av Stockholms stad.

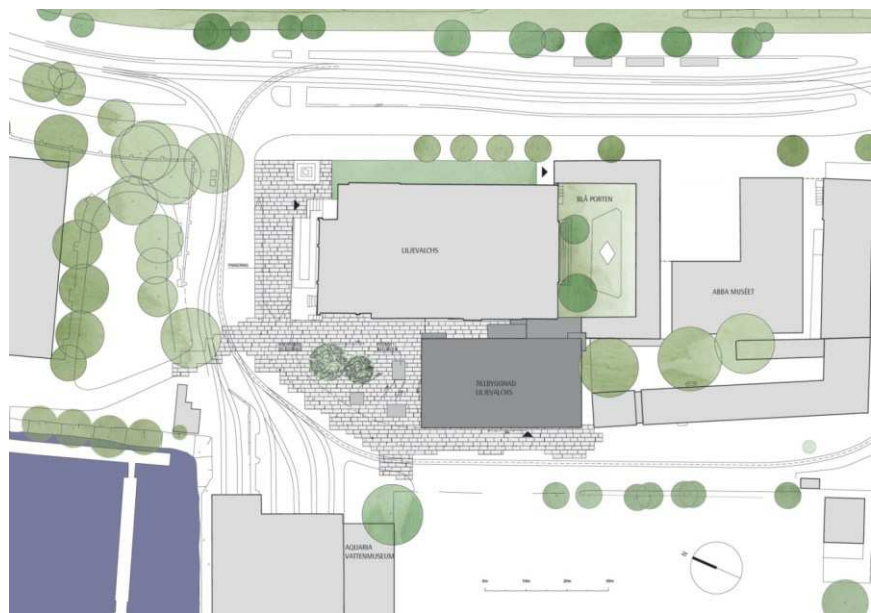
Tidigare ställningstaganden

Västra Djurgården anges i översiktsplanen för Stockholm som "innerstadsbebyggelse". Planområdet omfattas av fördjupning av översiktsplanen: "Översiktsplan för Nationalstadsparken – stockholmsdelen" (antagen av kommunfullmäktige 2009). Den senare anger att verksamheter inom Evenemangsparken på västra delen av Södra Djurgården ska kunna förnyas. Det framhålls att "Området vid... Skeppsholmsviken är exempel på platser som med fördel kan förändras" (kv. Skeppsholmsviken ligger mitt emot kv. Konsthallen). Planförslaget är förenligt med intentionerna i Stockholms översiktsplan och fördjupning av översiktsplanen avseende Djurgården.

Stockholms innerstad med Djurgården är av riksintresse för kulturminnesvården enligt MB 3 kap 6§. Området ingår också som del i stadens front mot vattnet som är av riksintresse för kulturminnesvården. Bebyggelsen inom planområdet – Liljevalchs konsthall och Blå Porten – är blåklassad av Stadsmuseet vilket innebär bebyggelse som är av byggnadsminnesklass. Planområdet är beläget inom riksintresset Kungliga Nationalstadsparken.

Planförslaget

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en ny konsthall på parkeringsplatsen intill Liljevalchs konsthall. Planförslaget syftar även till att inarbeta skyddsbestämmelse avseende Liljevalchs befintliga konsthall och restaurang Blå Porten på grund av byggnadernas höga kulturhistoriska värden.

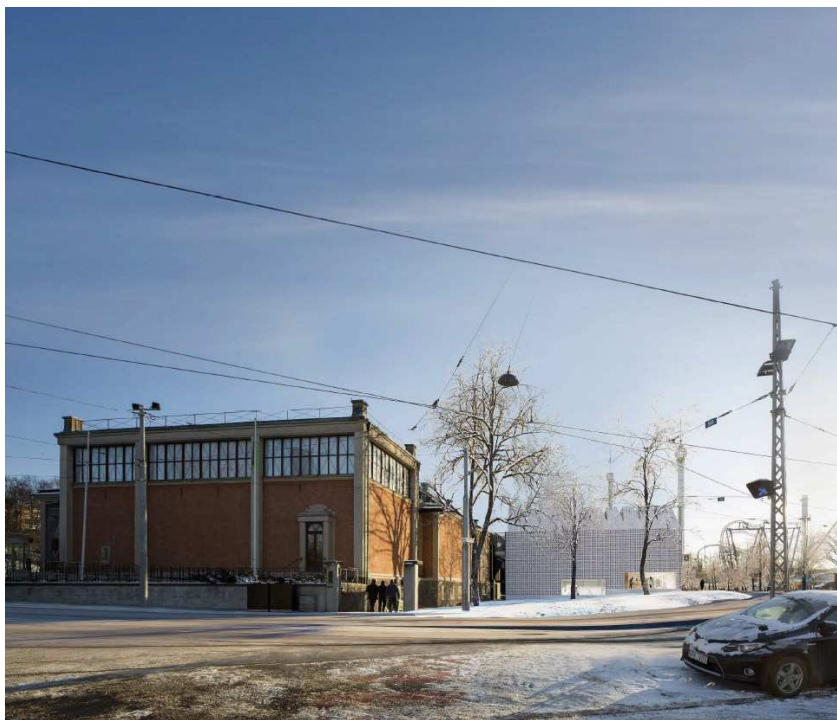

Situationsplan. Tillbyggnad i mörkgrått. Bild: Wingårdhs

Tillbyggnaden rymmer ca 2 400 m² bruttoarea och är ca 36 m lång. Utställningshallen är tillbakadragen i norr. Det gör att befintliga Liljevalchs norra del med sin stora utställningshall även fortsättningsvis träder fram i stadsrummet. Samtidigt kan en platsbildning skapas. Mot Falkenbergsgatan öppnas en kompletterande entré till den nya utställningshallen. Tillbyggnaden har i höjd och grundform, ett släktskap med den befintliga konsthallen, men ges samtidigt en egen identitet med en särpräglad arkitektur. Den nya hallen ger med sitt läge, volym och självständiga arkitektoniska uttryck, stadga och ett intressant tillskott till detta idag ganska trasiga gaturum.

Liljevalchs konsthall med Blå Porten är klassad som en byggnad av byggnadsminnesklass. Den befintliga konsthallen med nuvarande funktioner och restaurang Blå Porten med sin kontemplativa trädgård ska bevaras. Byggnaderna ska underhållas så att de inte förfaller. Vid förnyelse ska material och metoder anpassas till byggnadens höga kulturhistoriska värde. En viktig del av det kulturhistoriska värdet är konsthallens och Blå Portens funktioner. Planförslaget tillför skyddsbestämmelser avseende byggnadens kulturhistoriska värden.

Fotomontage från norr. Bild: Wingårdhs

Den planerade tillbyggnaden överensstämmer med den fördjupade översiktsplanen för Djurgården. Den anger att verksamheter inom Evenemangsparken ska kunna förnyas. Det framhålls att området vid Skeppsholmsviken mitt emot kv Konsthallen ”med fördel kan förändras”. Genom en ny karaktärsbyggnad kan Falkenbergsgatan utvecklas. Fler utställningar skulle kunna arrangeras och nya utrymmen för café och museibutik skapas. Genom ny klimatregering och säkerhetsklassad inlastning kan lån av konstföremål från andra institutioner underlättas. Den nya konsthallen innebär sammantaget att Liljevalchs utställningsyta moderniseras och utökas väsentligt vilket möjliggör ökade besökssiffror och utveckling av verksamheten.

Planförslagets konsekvenser

Planförslagets konsekvenser bedöms framförallt handla om att gällande detaljplan för konstateljéer ersätts av möjligheter för en ny konsthall och allmän platsmark (torg). Gränden i söder för i- och urlastning innebär en halvering av befintligt servitutsområde till 2,5 meter. Skyddsbestämmelser införs för Liljevalchs konsthall och Blå Porten. Befintlig parkering utgår liksom ett antal befintliga träd. En lastficka avses anläggas mellan Falkenbergsvägens övre och lägre del.

Genom att studera planförslagets konsekvenser från olika vypunkter i staden kan konstateras att den nya konsthallen ej påtagligt träder fram i stadslandskapet.

Planprocess

Stadsbyggnadsnämnden fattade 2013 beslut om att starta planarbetet för Liljevalchs nya tillbyggnad.

Under 2013 genomfördes en internationell arkitekttävling, där ett vinnande förslag, ritat av Wingårdhs och konstnären Ingegärd Råman, korades i februari 2014. Tävlingsförslaget låg sedan till grund för planförslaget. Efter genomfört samråd redovisades förslaget och inkomna synpunkter för stadsbyggnadsnämnden i december 2015.

Förslaget har under planarbetets gång justerats i vissa delar, men till stor del är planförslaget oförändrat sedan tävlingen. Innan samråd utvidgades planområdet till att även omfatta den befintliga konsthallen.

Samråd

Planförslaget sändes ut på samråd under tiden 3 mars – 17 april 2015. De som hade negativa synpunkter på förslaget, Djurgårdens hembygdsförening och Brf Konsthallen 14, ansåg bland annat att den nya byggnaden är för stor, att den kommer för nära befintlig bebyggelse och att parkeringsplatser försvinner. Stadsholmen AB vars bostadshus är granne med den tilltänkta konsthallen ansåg att servitutet närmast deras fastighet bör bibehålla en bredd om fem meter. Enskilda personer ansåg den nya konsthallen ej passade på platsen. Servitutsinnehavaren på Konsthallen 2 liksom Lantmäterimyndigheten var avvaktande skeptisk till inskränkandet av servitutet. Trafikkontoret ansåg att torgbildningen norr om den nya konsthallen bör vara kvartersmark istället för allmän platsmark. Trafikförvaltningen (SLL) hade främst praktiska synpunkter på spårvägens fortsatta möjligheter att bedriva sin verksamhet ostört.

Granskning

Granskning genomfördes under tiden 3 februari – 2 mars 2016. Under granskningen kom åtta synpunkter in.

Länsstyrelsen bedömer att det inte kommer finnas skäl att pröva kommunens beslut.

AB Fortum Värme framför att tidigt samråd är att rekommendera.

Trafikförvaltningen (SLL) framför att förändringar som påverkar spårvägens anläggningar och trafik ska ske i samråd och enligt gällande riktlinjer/föreskrifter. En ny bedömning ger vid handen att

arbetet blir så omfattande att ett genomförandeavtal behöver tecknas innan detaljplanen antas.

Lantmäterimyndigheten påpekar att en byggrätt på ett servitut utgör en stor osäkerhet. Även om fastighetsägarna är överens finns ej garantier att servitutet kan ändras eller upphävas.

Pop House Sweden AB (Konsthallen 2) konstaterar att de kommer att vara kritiska till nya Liljevalchs till dess de sett en godtagbar beskrivning gällande deras servitut.

Brf Konsthallen 14 (hyresgäster i Stadsholmens bostadshus) är kritiska mot inskränkandet av servitutet. Instämmer med Stadsholmens remissyttrande att servitutets bredd behålls till fem meter. Lastfickan mellan Falkenbergsgatans övre och nedre körbana redovisas inte i planbeskrivningen. Varsamhet fodras vid den nya konsthallens uppförande så inte skador uppstår på Stadsholmens bostadshus.

En privatperson menar att den tilltänkta byggnadsstilen är väsensfrämmande för platsen.

Djurgårdens hembygdsförening avstyrker byggnaden och anser att den är mycket dominerande både genom sin höjd och skala. Handikapparkering måste säkerställas. En trafikutredning borde ha utförts.

Revidering efter granskning
Planbeskrivningen kvarstår i sak men har reviderats efter granskning. Revideringen består i tydliggöranden av vissa remissinstansers ståndpunkter.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Kontoret ställer sig positivt till förslaget, som bidrar till att förstärka Evenemangsparkens attraktivitet ytterligare. Genom en ny karaktärsbyggnad – nya konsthallen – kan Falkenbergsgatan utvecklas som viktigt stråk för besökare till Allmänna Gränds färjeläge, Gröna Lund mm.

En ny konsthall är välkommen utifrån konstnärliga och funktionella skäl. Fler utställningar kan arrangeras och nya utrymmen för café och museibutik skapas. Genom ny klimatreglering och säkerhetsklassad inlastning kan lån av konstföremål från andra institutioner underlättas. Befintlig konsthall och Blå Porten tillförs genom planförslaget skyddsbestämmelse på grund av byggnadernas

kulturhistoriska värden. Antalet besökare beräknas öka med ca 100 000 per år.

Den nya utställningshallen har i höjd anpassat sig till Liljevalchs konsthall. Tillbyggnaden är tillbakadragen så att Liljevalchs norra stora utställningshall fortsatt är huvudnumret i stadsrummet. Byggnaderna kopplas samman och en ny entré öppnas mot Falkenbergsgatan. Mot Alkärret i norr finns möjligheter för en mindre platsbildning, t.ex. ett skulpturtorg.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande är att inkomna synpunkter under samråd och granskning inte föranleder några ändringar av planhandlingarna förutom fördjupningar av underlagsmaterial och förtydliganden. Ett avtal mellan servitutsinnehavaren och fastighetskontoret avses tecknas innan planen antas.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden antar förslaget till detaljplan.

SLUT